

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

SZERKESZTI: DR. RÉVÉSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Papot választunk.

Nem tartom helyénvalónak, hogy az egyház egyetemesebb érdekeinek szolgálatára hivatott lap egy egyházközségnek az ügyeivel részletesen foglalkozzék, kivált ha az egyházközségnek magának van gyülekezeti lapja. Az egyházközséget és tagjait kellőképen kielégítheti a gyülekezeti lap; a szélesebbkörű olvasóközönseget meg nem nagyon érdekli, hogy a helyi matadorok miként akarják a világ sorját igazítani.

Ha most itt mégis arról írok, hogy *papot választunk*, azt nem azért teszem, mintha a helyi dologba akarnék beleszólni, hanem azért, mert ennek a mi választásunknak máris vannak egyetemes érdekű tanulságai. Tudniillik abban a tekintetben, hogy a szigorúnak hirdetett új lelkészválasztási törvény egyáltalán nem veti előre az árnyékát és azok a panaszok, amelyekről a Zsinaton azt mondtuk, hogy túlsötétek, még, íme, egy nagyvárosi papválasztásnál is heigazolódnak.

Pedig nem is tudok semmi részletet, ha tudnék, sem hoznám a világ elé. Sőt az is valószínű, hogy ezek a „részletek” még majd csak ezután bontakoznak ki a maguk igazi valóságában. Hiszen köztudomású, hogy ami hiba a választások körül történni szokott, nem hetekkel előre, hanem az utolsó napokban éri el tetőfokát.

Tehát papot választunk. Mindegy hogy hol, csak nem Bergengóciában. Olyan helyen, ahol sokezer lélekből álló gyülekezetet több lelkipásztor gondoz. Jeles és nagyrészt országos tekintélyű lelkipásztorok, akik közt is kiemelkedő volt az, akinek a helyét most be kell tölteni, tehát nagyon nagy ok van rá, hogy a legnagyobb körültekintéssel válasszák meg az utódot.

Szerintem az lett volna helyes, ha a gyász bekövetkezése után azonnal összeültek volna a méltán tisztelt lelkipásztorok és akkor mingyárt megmondták volna, hogy ki az, akit maguk közé valónak tartanak, akinek munkáját, a helyi viszonyoknak is figyelembevételével, legkivánatosabbnak tartják. Erre jogosította,

sőt némiképp kötelezte volna is őket az a felelősség, amelyet az egyház életében a lelkipásztorok természetesen fokozott mértékben éreznek. Aztán a Kálvin tanítása és az ő, valamint a testvér református egyházak példaadása. Sőt az új, még életbe nem lépett lelkészválasztási törvénynek az a rendelkezése is, mely a lelkipásztori állás betöltésének első módjává a meghívást teszi.

Node mindegy, ezen túl vagyunk. Bizonyára a legjobb szándékból nem történt meg.

Következik tehát a pályázat útján választás izgalmasabb módja. Jelentkeznek a pályázók, ha nem is olyan számmal és nem is olyan súlylyal, mint ahogy a szóbanforgó egyházközség tekintélyéhez mérten várni lehetne. Tegyük fel azonban, hogy valamennyien elsőrangú díszei a magyarországi református anyaszentegyháznak. Nekem az is mindegy, a következtetésem az sem változtat semmit.

Lehetnek ugyanis akármekkora jelességek, mit ér, ha nem működik az érdekükben választási pártiroda. Mert természetesen a papot nem szabad összehasonlítani olyan könnyen veszedelmeket okozható dologgal, mint a bor, amelynek ugyanis, ha jó, nem kell cégér. Nos, a papnak, ügylőszik, nagyon kell. Milyen szerencse, hogy az általános közgazdasági válság folytán boltok és lakások állanak üresen, így nem szenved hátramaradást a papválasztás szentséges aktusa, el lehet jól helyezni mindegyik párt kortestanyáját. És milyen jó, hogy olyan sok a munkanélküli, meg a szellemi szükségmunkára várakozó, így nem kell hiányt szenvedni apostolokban és prófétákban, akik illő napszám ellenében hirdessék a jelöltek kiválóságát.

Megindul a házalás a felfogadott kortesek által, aláírási ívekkel, amelyeken, nem tudom becsületszóval-e, vagy szent esküvéssel, ígéri a jámbor aláíró, hogy X-re vagy Y-ra fog szavazni. Pártolni kell a nyomdaipart is a mostani nehéz világban, tehát jönnek szépen megírt röpcédulák, amelyek arról biztosítanak, hogy Pál apostol és aranyszájú szent János együtt sem ér fel azzal a jelölttel, akinek az arcképét is van szerencséjük bemutatni bizonyosságul,

hogy miss Hungária elbujhat szégyenében ekkora szépség láttára. — Vásári komédia!

Vásári komédia, amelynek rettenetes demoralizáló hatásától most már megijed a tiszteletes pásztori testület és — ha kissé elkésve is — teljesíti irányító kötelességét, egyhangú határozattal köztudomásra hozván, hogy ők valamennyien egytől-egyig a pályázók közül X urat tartják legalkalmasabbnak és annak a megválasztását kívánják.

Természetesen én nem hiszem csalhatatlannak a pásztorok gyűlését. De azt az egyet el kell ismerni, hogy ez nem elhamarkodva hozta meg a maga döntését. Ha látott volna ennél a most ajánlottnál kiemelkedőbb egyént megválaszthatónak, bizonyára ráirányította volna a figyelmet. Ha meg nem látott másat, ezt is ajánlhatta volna előbb is. Hát nem siette el az ajánlást. No, nem baj, végre mégis ajánlott, és pedig teljes egyértelműséggel ajánlott.

Most már ezek után azt gondolhatná minden érzékű ember, hogy a választás sorsa el is dőlt. Hogy nevezetesen nincs olyan szerényigényű református pap Magyarországon, aki akármiféle állásért vagy javadalomért kész legyen elmenni olyan munkatársak közé, akik egyhangúlag kijelentik, hogy önekik bizony ez a munkatárs nem kell. Azt hinné az ember, hogy másnap mindegyik jelenti be nyakra-főre, hogy köszöni szépen, nem kér ebből a szíves látásból.

Persze, erre azt lehet mondani, hogy hol marad akkor a gyülekezet joga. Hát, hiszen,

azért lett volna szebb, ha a pásztorok testülete meghívásra ajánlott volna valakit. Azzal nem bántott meg senkit, ha mindenki közül ajánl. Sőt, ha a népnek nem tetszik az ajánlottja, ez esetben minden nehézség nélkül ajánlhat másikat. De, ha a már pályázók közül jelöl meg egyet olyanul, akit a kebelébe óhajt, ezzel a többiről is mondott véleményt. Akkor a többire nézve nem marad hátra más, mint a visszavonulás. Azt, hogy miért cselekedtek eképen, végezze el a gyülekezet a maga pásztorával. Ellenben azt, hogy a „gyülekezet joga“ megvédelmezéséért mártírrá legyen s önmagát annak a megalázó feladatnak vesse alá, hogy a pásztorársai visszaütésé után akarjon szolgálatra vállalkozni, egyetlen önértetes embertől sem lehet kívánni.

Azonban ezt az érdekeltek nem találják olyan természetesnek. És tovább folyik a munka, a szervezett pártirodákkal — amelyeknek egyike olyan ügyesen van elhelyezve, hogy csak a gyalogjáróról kell lelépni, már is vendéglői asztal mellett ül az ember —, szervezett kortes-csapattal és szabályszerűen elkészített költségvetéssel, amelynek végösszege az elnyerendő javadalom évi összegének többszörösét kiteszi.

Ebben a városban, amelyről szó van, valaha volt vőfély-céh, amelynek tagjai iparszerűen foglalkoztak a házasságkötés körüli parádék előkészítésével. Most már alakulhat kortes-céh, esetleg a középkori kondottierikhez hasonló vezérek parancsnoksága alatt, akik

TÁRCA

„Más.“

Az én érdemes olvasóim már valószínűleg azt hitték, hogy „Más“ című írásom elmarad.

Holott ezen cikksorozatamról ma már bajos dolog volna lemondanom.

Vettem ugyanis én is egy kis Philipset. S mindennap füleembe cseng a hírek közvetítésénél: Más, Más! . . .

Csodálatos masina is ez a rádió. Különböző hatásokat vált ki az ember lelkéből.

Amikor néha napján hallgatom, sokszor eszembe jut, hogy mégis csak igazsága van a mi püspökünknek, amikor azt mondja, hogy igazi, jó magyar ember előtt első fogalom a haza fogalma.

Forgatom, forgatom én is néha napján a rádió csavarját. S figyelem az egyes leadó állomások felém csapódott hangjait.

Egészen tisztán felismerem a nagy germán, román, szláv népesaládkhoz tartozó nemzetek nyelvét. A római operaházban elhangzott énekeket könnyen összetévesztem a bukaresti énekesek dalaival. A svéd kollega predikációjának

szavaiból egészen tisztán meg tudom állapítani a német sógorságot, rokonságot.

Csak egy van, egyetlenegy nyelv, amelyik távol áll minden nemzet nyelvétől, beszédétől.

A mi zengzetes magyar nyelvünk a legárvább az egész világon.

A rádió nekünk, magyaroknak nyilván azt hirdeti, amit régen megírt már a nagy Vörösmarty:

A nagy világon e kívül,

Nincsen számodra hely.

Áldjon vagy verjen sors keze,

Itt élned, halnod kell!

Más!

*

A haza fogalma után, természetesen az egyház, a vallás fogalma következik.¹

Kétségtelen dolog, hogy a rádió, mint tárlmány is, bizonyos áhitatot kelt egyik-másik gondolkozni szerető atyafi lelkében.

— A kiejtett hang a nagy mindenségben nem vész el nyomtalanul — ezt hirdeti a rádió.

Az imádkozás, a káromkodás a végtelenség felé szárnyal. Valahol a nagy mindenségben meghallja Valaki . . .

¹ Ezért a rangsorozásért a szerkesztőség nem felelős. — Szerk.

aztán az egyházban előjövő választásoknál szabott ár mellett felajánlják a szolgálataikat. Ilyen nagy helyen papválasztás is többször akad, presbitereket is kell választani és — elvégre a kis hal is jó hal —, egyéb feladat híjján hajlandók lehetnek eljárni a tanító-választások alkalmával is a presbiter uraknál, akik közül egyik-másik — bizony, jó magam is — olyan goromba, hogy nem szívesen látja az ajánlkozni jövő jelölteket. A kortes azt sem bánja, ha kiszidják. Az már bele van kalkulálva az árba.

Milyen kár, hogy a Konvent beleavatkozott a protestáns és református jelzők használatának ügyébe! Egészen pompásan hangzanék a cím: Központi református kortes- és pap-elhelyező iroda.

Presbiter

ISKOLA

A Debreceni Református Kollégium Tanítóképzőintézetének Értesítője az 1929—30. iskolai évről. Összeállította: *Dr. Veress István* igazgató. Az értesítő vezérhelyen közli az intézet által 1930 március hó 1-én Horthy Miklós kormányzó úr tizéves országglása jubileuma alkalmából rendezett ünnepélyen elhangzott emlékbeszédet, melyet Bartók J. Miklós tanár mondott. Utána ismerteti az iskolai év történetét. Az I. osztályba 150 tanuló jelentkezett, akik közül csak 40-et vehettek fel. A növendékek összes létszáma 187 volt. Akik nem tudtak javítani, vagy osztály-

ismétlésre utasítottak, azok az intézetből eltávolítottak. Az intézetnek igazgatóval együtt volt 14 rendes és egy óraadó tanára. A tanári karból eltávozott dr. Ecsedi István, aki Debrecen sz. kir. város Déri-múzeumának választott meg igazgatójának; a kiváló történész és néprajzi kutató eltávozásával súlyos veszteség érte az intézetet. Helyébe Bartók Jenő Miklós okleveles tanítóképzőintézeti tanár választott meg. A tanárok iskolán kívül is élénk tevékenységet fejtettek ki úgy társadalmi, mint irodalmi téren. A tanulók egészségi állapota kifogástalan volt. A növendékek közül elhunyt egy IV. o. tanuló. A növendékek közül református volt 186 és 1 ágostai evangélikus. A szülők közül lelkész, tanár, tanító mindössze csak 30 volt, a többi köztisztviselő, iparos, kereskedő, altiszt, szolga, *kisbirtokos, napszámos*, munkás, nyugdíjas, egyéb. Debreceni lakos 28 növendék. Az intézet szertára ez évben is öröndetesen gyarapodott. A tantermek két felső osztály létszáma mellett szüknek bizonyultak. A bentlakásba 104 növendéket vettek fel, igen szerény díj mellett. A bentlakási jótétemény 104 növendéknél 8480 pengőt tesz ki. Az internátusi felügyelő mellett a tanárok háromhetenként váltokozva látogatták a növendékeket. A tápintézetbe 141 növendék nyert felvételt. A növendékek 12,948 P tápintézeti segélyben részesültek. Az intézet által nyújtott összes segélyek — legációt is beleszámítva — 32,320 P-t tettek ki. Általában egy növendékre 176 P segély jutott. Protestáns vallású tanulók *tandíját nem*

A rádió nem annyira az atheismust, mint inkább a vallásos áhítatot van hivatva fejleszteni. S bizvást remélhetjük, hogy a rádió közvetítésével elhangzott valódi egyházi szónoki műreemekek jótékony hatással lesznek a protestantizmus jövődjére nézve.

Ebből a látószögéből nézve ezt a modern találmányt, bátran mondhatjuk: A rádió Isten áldása! Más!

*

Délibábos mezőkön járva, sétálva, rendszeren a következő téma szokott eszembejutni: Nagy bajunk nekünk magyaroknak, hogy jórészt elméleti emberek vagyunk. Nem vesszük észre, hogy az elmélet és a gyakorlat éppen olyan ellentétes polusok, mint észak és dél, kelet és nyugat.

Temérdek levegőben járó ember él közöttünk. Tornyokat, palotákat építünk a tűhegyre. S azzal aztán, hogy fentmarad-e, avagy összedől, keveset törődünk.

Óh, nagy igazsága van néhai jó Dobos Jánosnak, aki egyik predikációjában azt hirdeti, miszerint temérdek bűn forrása közöttünk ama tény, hogy többet várunk embertársainktól, mint amit elviselni képesek.

Fájdalom, ma már nemhogy többet várunk, hanem egyenesen lehetetlen dolgokat vá-

runk egymástól. Nemcsak anyagi téren, hanem sok esetben szellemi téren is.

E szomorú tény az oka jórészt a mai gazdasági válságnak, rettenetes pénzügyi helyzetnek, amely mint valami sötét, sárkánytarajú, vihartjelző felleg ott lebeg már mindnyájunk felett.

Dehát nem is csoda. A puritán, praktikus emberek korszaka lejárt, letűnt.

No, meg aztán délibábos tájakon épült falvakban, városokban születünk és élünk jobbára. A délibáb ott lebeg egész nyáron felettünk. Ez a végzetünk. Erről talán nem is tehetünk?

Annyit azonban, ha rajtam állana, megtennék, miszerint az olvasókönyvekbe, amelyeket gyermekeink kezébe adunk, odairatnám a „Délibáb” című olvasmány végére: Gyermekek! Tanuljátok meg a délibáb családja képéről, hogy a légvárok összeomlanak, megsemmisülnek. Ne szaladgáljatok hiábavalóságok után. Ne építsetek légváratok. Gyógyuljatok ki ebből a szomorú magyar betegségből. Tanuljátok meg, hogy a bölcs, okos, a lehetőségeket mérlegelő praktikus nemzeteké a jövő . . .! Más!

*

Az 1894-ik év elején Sárospatakon temérdek tüzeset fordult elő.

fizettek. Az intézetben az elmúlt évben is erősen kidomborodott hivatásánál fogva a vallás-erkölcsi és hazafias nevelés. Ősszel és tavasztól kezdődőleg gyülekezeti istentiszteleten vettek részt a növendékek, a téli hónapokban pedig részükre tanteremben ifjúsági istentisztelet tartott. Az ifjúság rendezett több egyházi és hazafias jellegű ünnepet. Az intézet különös gondot fordított a növendékek testnevelésére, ezzel kapcsolatban a cserkészetre és a levante-oktatásra. A növendékek levanteoktatói kiképzésben is részesültek. Rendezett az intézet több kirándulást is. A növendékek erkölcsi magaviselete ellen nem volt nagyobb kifogás. — A IV. éves tanulók két hónapon át, vasárnaponként — minden külön díjazás nélkül — kijártak Nyirábrányba istentiszteletet végezni, mivel a lévita-tanítói állás betöltetlen volt. Jellemző a növendékek erkölcsi és egyházas felfogására. Rendszeresen tartattak tanári értekezletek. Volt németnyelvű tanfolyam, pedagógiai gyakorlat. Erkölcsi magaviselet, szorgalom és előmenetel jónak mondható. A növendékek 13%-a nyert elégtelen osztályzatot. Az intézetben működött ifjúsági egyesületek: Segélyegylet, Segítő-Egyesület könyvtára, Ifjúsági Gyülekezet, ez utóbbi bevezette az adventi bibliaórák tartását is, Csokonai Önképzőkör, Tóth Mihály Sportkör, Csokonai ének- és zenekar, Cserkészcsapat. — Képesítővizsgálatra jelentkezett 40 növendék. Oklevelet szerzett jeles eredménnyel: 12, jó eredménnyel: 15, a többi elégséges. A tanítóképzőintézetrel kapcsolatban működött két gya-

korlóiskola is. A mindenre kiterjeszkedő értesítő kifogástalan és eredményes munkáról tesz tanúbizonyságot. (mb.)

KÜLÖNFÉLÉK

Az Országos Református Lelkészegyesület lelkészi konferenciája, országos közgyűlése folyó évi szeptember hó 16—18. napjain lesz Balatonalmádi fürdőhelyen. Szeptember 18-án különvonattal az összes résztvevők átrándulnak Polgárdiba, hol délelőtt az ORLE közgyűlése fog tartatni s utána a polgárdi református egyház látja ebédre vendégül a résztvevőket, kik az esti vonattal visszaérkeznek Almádiba. Szeptember 19-én az előzőleg külön e célra is jelentkezők csoportja kirándul hajóval végig a Balatonon Keszthelyre és vissza. A konferencián csak azok a református lelkészek, családtagok és világiak vehetnek részt, akik szeptember 6-ig a megszállott 8 pengő jelentkezési díjat beküldik az „Országos Református Lelkészegyesület Gyűlési Irodája, Balatonalmádi” címre, akik a keszthelyi hajókiránduláson is résztvenni akarnak, egyidejűleg még 10 P-t küldjenek be. Elszállásolás csakis az ORLE-iroda útján, kizárólag üdülőtelepeken történik. Teljes ellátási díj két napra 9 P, az egész gyűlés idejére 12 P. A konferencia menete: reggeli után istentisztelet, 8—1 óráig első nap közös, második nap csoportonkénti előadások, d. u. 1/3 órától a konferencia folytatása, minden előadáshoz hozzáso-

Mint akkori, ottani gimnázista diák, jól emlékszem, hogy egy téli éjszakán öt ízben ébresztett fel bennünket a félrevert harangok kongása.

A szobafőnököm egy Kovács Ferenc nevű joghallgató volt. Amikor az első kongatásra, trombitálásra kiugráltunk az ágyból, így szólt hozzánk: Csak menjenek Öcsém! Én aludni akarok...

S azzal befordult az ágyon és aludt tovább.

A tűz aztán lokalizáltatott s mi hazamentünk aludni. Alig aludtunk azonban egy óra hosszatt, újból szólt a harang és harsogott a trombita. S valósággal megborzadtam, amikor az ablakon kinézve azt láttam, hogy a szikrák ott kovályognak a lakásunk felett.

— Kovács úr! — kiáltottam szobafőnökünk felé — keljen fel. Ég a szomszéd háza. Végünk van!

— Öcsém! — szólt Kovács úr — hagyjon nekem békét. Én aludni akarok. Csak arra kérem, hogy ha majd hordják ki innét a bútorokat, akkor ágyastól együtt tegyenek ki engem az uccára, hogy aludhassam tovább...

Hát erre éppen nem került a sor. A ház, amelyben laktunk, nem égett le.

Az én volt szobafőnököm hallatlan lethar-

giája — különösen jelen napjainkban — nagyon sokszor eszembe jut.

Valami kétségbeejtő soraink között ma már az a lethargia, ami jellemzi itten-ottan az emberek lelkét. Mint valami fontos életfilozófiát rejtő alapelvet, kezdik emlegetni egynémelyek eme példabeszédet: Ahogy esik, úgy puffan. A közönyös, a semmivel nem törődő lelkek száma egyre sokszorozódik soraink között. — A hazának, az anyaszentegyháznak sorsa, jövője alig aggaszt méltó komolysággal, itten-ottan néhány igazi jó lelket. Holott a szikrák ott repdesnek már házaink, templomaink felett.

Ezen nagy, sorvasztó közönyösségnek, lethargiának alapokairól elmélkedni nem óhajtok. A politika hepe-hupás tájkára kitérni nincsen semmi szándékom.

Mindenesetre jó lesz vigyáznunk. Gyógyítanunk kell a lelkeket a nemtörődés, a közönyösség, a lethargia rettenetes betegségéből.

Gondoljuk meg azt, hogy a haza, az anyaszentegyház jelen sorsáért, jövőjeért, az első embertől az utolsóig, mindnyájan felelősek vagyunk.

*

A jövőben Isten kegyelméből folytatjuk. A viszontolvasásra!

Baráth Imre.

lás. Este 6 órakor evangelizációs istentisztelet, a konferencia környékén fekvő nagyobb gyülekezetekben is. Az ORLE közgyűlése 1/2 órakor kezdődik a polgárdi református templomban, ahol d. u. 3 órakor vallásos ünnepély is lesz. Szeretettel hívjuk fel a figyelmet az ORLE konferenciára. A lelkészek jöjjenek el s hívjanak másokat is!

A debreceni lelkészválasztással kapcsolatosan, a lelkészi kar állásfoglalása után, egymásután tartattak egyházrészli tanácsosi értekezletek. A számos értekezlet jelenlevői egyhangúlag *Molnár Zoltán* hajdúhadházi lelképásztor megválasztása mellett foglaltak állást.

A Jugoszláv Királysági Református Keresztyén Egyház 1930 július hó 17-én Belgrádban nyitotta meg első zsinatát. A zsinat feladata az egyház alkotmányát és törvényeit megállapítani. A zsinatnak 24 tagja van, akiket titkos szavazás útján a presbiteriumok választottak. A következő ülészakok Újverbáson és Rétfalun lesznek, míg a záróistentisztelet és a kánonok ünnepélyes aláírásának a színhelye a hercegszöllősi öreg templom lesz.

A középszabolcsi egyházmegye belmissziói bizottsága az Egyetemes Konvent 42—1930. II. 2. sz. határozata értelmében 1930 július hó 25-én egynapos vasárnapi iskolai vezetői tanfolyamot rendezett a kebelbeli lelkészek, tanítók, lelkésznék, tanítónék, érdeklődő férfiak és nők részére a Nyíregyháza mellett fekvő Sóstógyógyfürdőn. Megnyitó beszédet mondott Porzolt István esperes. Előadók voltak: Forgács Gyula sárospataki lelkész, konventi missziói előadó, dr. Ferenczy Károly leánykálvineumi lelkész, Nagy István debreceni diakonissza-képzőintézeti igazgató. A tanfolyamot Kiss Pál egyházm. belmissziói előadó imája zárta be. Követendő példa. Minél több ilyen!

Országos református földműves ifjúsági konferencia Sárospatakon. A Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Szövetsége a Sárospataki Református Keresztyén Ifjúsági Egyesülettel karöltve folyó évi augusztus 20—24. napjain Sárospatakon rendezte meg II. országos földműves ifjúsági konferenciáját Kovács Péter és Dobos Károly országos titkárok vezetésével.

Felvétel a Főiskolai Kálvineumba. Az ORLE Főiskolai Kálvineumába, Budapest, Molnár-u. 19. sz., a következő tanévre is felvétetnek egyetemi és főiskolai hallgatók. Évi díj: lakás, fűtés, világítás, takarításért 220 P. Belépési díj: 20 P. Folyamodványok augusztus hó 20-ig Egerházy Lajos gondnokhoz küldendők, Budapest, Üllői út 1. szám.

A budapesti Otthon-Missziónál ma is jóformán naponként keresnek rettenetes nyomorban levő hajlék- és munkanélküli — főleg tanult — emberek védelmet, otthont, ellátást. A munkát azonban csak az ügy barátai támogatásával tudják eredményesen végezni. A pénzadományok dr. vitéz Csia Sándor elnök, Budapest, IX., Angyal u. 7/a. II. címére küldendők.

A katonák lelkigondozására irányuló vezércikket közöl a nagyváradi Reformátusok Lapja. Romániában egyetlen református tábori lelkész sincs. Annál inkább érezhető ez a hiány, mivel a református katonákat rendszerint románnyelvű szolgálati helyre osztják be, ahol református lelképásztorok hiányában lelkigondozásról szó sem lehet.

Az abonyi gyülekezet hálája. Szücs Margit abonyi református tanítónőnek az egyház presbiteriuma egy harmóniumot ajándékozott, abból az alkalomból, hogy abonyi tanítónői szolgálatának 25. évét betöltötte. Szücs Margit tevékeny részt vett az egyház belmissziói munkáiban is.

Zamárdi község határában a népjóléti Miniszter 300 gyermek befogadására alkalmas üdülőtelepet létesít, melyet rövidesen átadnak használatra.

Hítelszövetkezet alakítása ügyében indult mozgalom Hajdúszoboszlón, főleg a gazdaságsadalom körében.

A földműves ifjúság Sárospatakon. Sárospatakon tartja ez évben országos második konferenciáját a Református Keresztyén Ifjúsági Egyesületek rendezésében, augusztus 20-tól 24-ig, az aratási és eséplési munkák után. Résztvehetnek rajta 16 éven felüli református ifjak. A konferencia vezetője Kovács Péter református földműves ifjúsági titkár és Dobos Károly országos ref. ifjúsági titkár. Résztvételi díj 8 pengő. Félárú vasúti jegyet kap e konferencia minden résztvevője. Jelentkezési határidő augusztus 11. A naponkénti bibliai tanulmányozás tárgya „A Biblia, mint a földműves ember könyve”. Előadások: a földműves ifjúság problémái; Kuruzslók és szemfényvesztők, álpróféták; Esti beszélgetések; Nemzeti veszedelem; A göznélküli mozdony; Az igazi házasság. Kirándulás, tábortűz, szavaló és szónoklati verseny képezi a szabadidő programját. — Jelentkezést elfogad s mindennemű felvilágosítást ad a Református Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Központja, Budapest, VIII., Horánszky-uca 26., I. 9.

Református leányok! Pihenni, üdülni és épülni legjobban a balatonszárszói táborban lehet augusztus 5—11 között leányok részére üdülőtábor. Résztvételi díj 20 pengő. Jelentkezni július 20-ig lehet e címen: Magyar Református Diákok Soli Deo Gloria Szövetsége, Budapest, IX., Lónyai-uca 7., II. 28.

Városi fiatal emberek weekend-tábora. Balatonszárszó, augusztus 14—17. Résztvételi díj 11 pengő. Írjon e címre: Horánszky-uca 26., I. 9., KIE Központ.

A felsőbányai presbiterium ifj. Horyáth Istvánt, aki születendő gyermekeit a római katolikus egyháznak engedte át, többszöri kérés és figyelmeztetés ellenére, egyházához való hűtlensége miatt, az úrvacsorától mindaddig eltiltotta, míg csak elkövetett tettet jóvá nem teszi.

Hivatalos értesítés.

HIRDETMÉNY.

A debreceni m. kir. Tisza István-Tudományegyetemen mind a négy (református hit-, jog- és állam-, orvos- és bölcsészettudományi) karán a beiratkozások az 1930—31. tanév I. félévére 1930 szeptember hó 1-én kezdődnek és 15-ig tartanak.

Az újonnan beiratkozni szándékozók — ideértve azokat, akik tanulmányaikat két féléven át megszakították, illetve más egyetemen folytatták — felvételükért szabályszerű, okmánybélyeggel (1 P 60 fillér) ellátott kérvénnyel tartoznak folyamodni.

Folyamodványok augusztus hó 1. és 31-ike között nyújtandók be és a következő *eredeti okmányokkal szerelendők fel*:

- a) születési bizonyítvány;
- b) érettségi bizonyítvány; más hazai főiskoláról beiratkozni kívánók részéről távozási bizonyítvány;
- c) erkölcsi bizonyítvány folyamodó nemzetiségéről és erkölcsi megbízhatóságáról;
- d) ha folyamodó hadiárva, ennek közhatósági igazolása;
- e) ha a folyamodó atyja harcári szolgálatot teljesített, a Károly-csapatkereszt elnyerésének igazolása;
- f) közhatósági bizonyítvány folyamodó szüleinek foglalkozásáról, vagyoni helyzetéről és arról, hogy a szülők mióta laknak jelenlegi lakóhelyükön és hol laktak azelőtt; amennyiben több helyen laktak volna, mi volt foglalkozásuk régebbi lakóhelyükön?

Eredeti okmányok nélkül kérvények figyelembe nem vétetnek.

Akik valamely hazai középiskolából közvetlenül óhajtanak beiratkozni, a c) pont alatti erkölcsi bizonyítványt annak a középiskolának igazgatója állítja ki, amely iskolának a folyamodó előzetesen kötelekékbe tartozott.

A m. kir. honvédség tényleges állományú tisztjei a m. kir. honvédelmi miniszter írásbeli engedélyével kérhetnek felvételi engedélyt és csak az a) és b) pontok alatt említett okmányokat tartoznak bemutatni.

Tandijmentesség, illetve tandijkedvezmény iránti folyamodványok szeptember hó 7-ig nyújtandók be az illetékes kar dékáni hivatalába.

Az előadások az I. félévben szeptember hó 16-án, kedden kezdődnek.

Az egyetemi Diákjóléti Iroda a szegénysorsú és jóelőmenetelű hallgatók erkölcsi és anyagi támogatásával intézményesen foglalkozik és őket bármi tekintetben tájékoztatja és felvilágosítja. (Cím: Kálvintér 16. szám.)

Az egyetemi hallgatók részére Debrecenben a következő diákjóléti intézmények állnak rendelkezésre:

- a) a református kollégiumi internátus (Kálvintér 16.);

b) a Szent László-kollégium (Simonyi-út 36/b.);

c) a Tisza István-internátus (Magoss György-tér 18.);

d) az Orsz. Birói és Ügyészi Egyesület internátusa (Ferenc József-út 22—24.);

e) a Mansz. Leányotthon (Széchenyi-u. 1.);

f) a Mensa Academica (Magoss György-tér 18.).

A diákjóléti intézmények részéről engedélyezni szokott kedvezményekért az illető intézmények igazgatóságához kell folyamodni.

Debrecen, 1930 június 1.

Csánki Benjámín, s. k.,
e. i. Rector.

A békésbányai református egyházmegye esperesi hivatala.

1172—1930. szám.

Kedves Testvéreim!

Az egyházmegyei lelkészegyesület elnökével, Tóth József testvérünkkel megbeszélvén e nyáron megtartandó lelkészegyesületi gyűlésünk idejét és helyét, nemkülönben megtárgyalván orosházi egyházunk elnökségével is ezen ügyet, az Elnök úr nevében és megbízásából a békésbányai református egyházmegye lelkészegyesületi gyűlését 1930. évi augusztus hó 6-án, azaz szerdán délelőtt 8 órára Orosházára hívjuk egybe, hol is reggel 7 órakor a templomban tartandó istentisztelettel fogja kezdetét venni e gyűlés, melynek tárgyai a következők lesznek:

1. Presbiternevelés egyházunkban: Bartha György.
2. Lelkésztanítás kérdése: Dr. Godács Imre.
3. Új ágendáskönyv bírálata: Márton Árpád.
4. Levente-oktatás bekapcsolása a belmissziói munkába: Tóth József.
5. Téli Ujság-ról jelentés: Gönczy Béla.

Midőn e meghívót meghirdetem, szeretettel kérlek Benneteket, úgy lelkész, mint hitoktató-lelkész testvéreimet, hogy e gyűlésre minél számosabban jöjjetek el atyafiúi szeretetünk és egyházépítésünk szolgálatára.

Abban a kedves reménységben, hogy Isten megőriz Bennünket a viszontlátásra és találkozásra s az atyafiúi szeretetre kedvessé, egyházunk szolgálatára pedig áldottá teszi összejöveteleinket, vagyok atyafiságos szeretettel

szerető testvéretek:

Harsányi,
esperes.

ad 2569—1930.

Körlevél

az egyházi lapok t. szerkesztőségéhez.

Van szerencsénk szíves tudomás és megfelelő módon való felhasználás kérésével tisztelettel

értesíteni, hogy a m. kir. vallás- és közoktatásügyi Miniszter úr az 1848. évi XX. tc. 3. §-a alapján egyházunknak járó államsegély 1930. évi július—december havi félévi összege helyett csupán a július—szeptember hóra eső összegeket fizette ki az Egyetemes Konventnek. E rendelkezés következtében az adósegélye 1930. évi második félévi részletének egy összegben való kifizetése lehetetlenné vált. Az egyetemes adóalap végrehajtóbizottsága a második félévi adósegély július—szeptember hónapokra eső részének a szokott módon való kiutalása iránt egyidejűleg intézkedett. Az adósegély október—december hónapokra eső részének kiutalása iránt a fedezetül szolgáló államsegélynek ez évi szeptember hó végére ígért és várt rendelkezésre bocsátása esetén fog a végrehajtóbizottság intézkedni.

Budapest, 1930 július 17.

Elnöki megbízásból:

Dr. Kiss József,
egyetemes konventi
titkár.

Pályázat.

A tiszaroffi református egyház pályázatot hirdet kántortanítói állásra. Javadalma: háromszobás lakás, 14 kat. hold föld, 13 1/2 q búza, 5 1/2 q tavaszi, 2 öl fa. Értékegység: 36. Államsegély. Kötelessége a IV—VI. o. tanítása. Kántori teendők végeztése, énekkar vezetése, belmissziói munka. Pályázati határidő augusztus 12. Énekpróba augusztus 14. **Iskolaszék.**

Pályázat.

A tiszaroffi református egyház pályázatot hirdet a harmadik férfitanítói állásra. Javadalma: lakás, 30%-os helyi hozzájárulás, államsegély. Kötelessége az iskolaszék által kijelölendő osztályok tanítása, lelkész és kántor időnkénti helyettesítése, belmissziói munka. Pályázati határidő augusztus 12. **Iskolaszék.**

Pályázati hirdetés.

A hódmezővásárhelyi református Bethlen Gábor-gimnázium igazgatótanácsa az 1930—31. tanévre pályázatot hirdet: 1. egy magyar—latin; 2. egy görög—latin; 3. egy történelem—földrajzszakos helyettes tanári állásra. Pályázhatnak református vallású okleveles középiskolai tanárok. Javadalom: az állami helyettes tanárok részére megszabott fizetés. A magyar—latin- és a történelem—földrajzszakos megválasztott helyettes tanár a miniszteri rendeletben megszabott idő után rendes tanárrá léphet elő; a görög—latin tanszék állandó helyettes tanári.

Mindenik megválasztott helyettes tanár

köteles az internátusban felügyelő tanári tisztet betölteni, ha az igazgatótanács arra beosztja. E munkáért lakás, fűtés, világítás és teljes ellátás a díjazás. Ezenkívül minden helyettes tanár köteles cserkésztszti munkát is vállalni és szükség esetén rendes tanárrá előlépése után is megtartani e tisztét.

Kellően felszerelt és az egyháztanácshoz intézett kérvények folyó évi augusztus 12-ig nyújtandók be a gimnáziumi igazgatósághoz. Az állás szeptember elsején elfoglalandó.

Hódmezővásárhely, 1930 július 16.

Lázár Lajos, **D. Nagy Sándor,**
gazdasági főtanácsos, igazgató.
az igazgató tanács-elnöke,

Pályázati hirdetés.

A kéki református elemi népiskola harmadik tanítói (tanítónői) állására pályázat hirdettetik.

Javadalom: Kézpénzfizetés, részben az egyház pénztárából, részben államsegélyből. Lakbér a díjlevélben foglalt értékelés szerint.

Kötelességek: Az iskolaszék által esetről-esetre kijelölendő osztályok vezetése és tanítása, úgy a mindennapi, mint az ismétlő iskolában a tisztántúli református egyházkerület tanterve szerint; női kézimunkatanítás; a tantestület részéről reáruházandó tisztség betöltése és kötelességteljesítése; lelkésznek mindenemű kulturális és belmissziói munkában való segédkezés.

Megjegyzés: Mindaddig, míg az egyház olyan helyzetbe jut, hogy új tanítói lakás építésével a megválasztandó tanítónőt a díjlevél szerinti — jelenleg a második tanító használatában lévő — lakásjavadalomhoz juttathatja, részére presbiterium törvényszerű lakbért állapított meg.

Pályázók, kik csak nők lehetnek, kellőleg okmányolt kérvényeket — az okmányok visszaküldéséhez szükséges postabélyegekkal ellátva: Református lelkészi hivatalnak, Kék; posta: Demecser, Szabolcsmegye küldjék 1930 augusztus 14. (tizennégy) napjáig. Az állás a választás jogerőre emelkedése után azonnal elfoglalandó.

Református presbiterium.

A sárospataki református tanítóképzőintézet igazgatójától.
669—1930. szám.

Pályázati hirdetés.

A sárospataki református tanítóképzőintézetnél betöltendő magyar-német szakos helyettes tanári állásra, a szabályszerű illetményekkel pályázat hirdettetik. Pályázhatnak protestáns, elsősorban református vallású, okleveles tanítóképzőintézeti vagy középiskolai tanárok.

A megválasztottnak kilátása van arra, hogy köztartásvezető is lesz. E mellékteendőért ingyen ellátást (lakást, fűtést, világítást, mosást, élelmezést) kap.

A pályázók az igazgatótanácshoz címzett folyamodványukat, melyben életkoruk, vallásuk, családi állapotuk, magyar állampolgárságuk, hazafias érzésük és megbízhatóságuk, végzett tanulmányaik, képesítésük, nyelvismereteik és eddigi szolgálatuk okmányokkal igazolandók, folyó évi augusztus 25-ig alulírottához küldjék be.

Sárospatak, 1930 július 10-én.

Kovács Dezső,

ref. tanítóképzőintézeti igazgató.

TARTALOM: Presbiter: Papot választunk. — Tárcs: Baráth Imre: „Már”. — Iskola. — Különfélék. — Hivatalos értesítés. — Pályázatok.

Laptulajdonos: Dr. KUN BÉLA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

✽

Kitűnő tűtöképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányú zománc-edények, zsir-bödönök, disznóölő-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15—48.

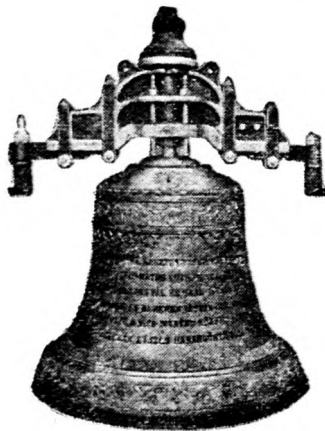
Magyarország aranykoszorús mestere

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang- és ércöntöde, harangfelszerelés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPAN-U. 77. SZ.

Telefon: Aut. 913-53. sz.

A törökszentmiklósi református egyház részére készült 1770 kgr.-mos harang.

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari lárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve.

Költségvetéssel díjmentesen szolgál.

Előnyös fizetési feltételek.

Számos egyházi elismerőlevél

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli Református Egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1930—1679.

Tanuljunk nyelveket!

Olasz nyelv.

Lingua: Olasz nyelvkönyv. 8°. Kulccsal fél-vászon 1:80, egész vászon	6— P
Rozsnyai: Olasz nyelvmester	1:20 P
Schenk: Olasz zsebnyelvkönyv	1:50 P
Schidlöf: Olasz „1000 szó” módszere. Tíz füzet, dobozban	8— P
Fest: Olasz nyelvtan. I. rész	6— P
— II. rész	7— P

Olasz szótárak.

Lingua: Olasz lilliput-zsebszótárak	
— Magyar-olasz, I. rész, kötve	2:50 P
— Olasz-magyar, II. rész, kötve	2:50 P
Schenk: Olasz kézi szótárak, 16 ^o	
— Magyar-olasz, I. rész, füzve	1:50 P
— Olasz-magyar, II. rész, füzve	1:50 P
— Mindkét rész egybekötve	4— P
Schidlöf: Olasz lilliput-zsebszótár	1:50 P

Orosz nyelv.

Nagy I.: Orosz nyelvtan	3— P
Rozsnyai: nagy nyelvtanai magántanulásra: Orosz, mappában	8:10 P
Rozsnyai: nyelvmester: Orosz	1:20 P
Schenk: Orosz zsebnyelvtan	1:50 P
Schenk: Orosz zsebszótár, 16 ^o	
— Magyar-oros. I. rész, külön	1:50 P

Portugál nyelv.

Bárány—Fodor: Brazíliai portugál nyelvtan	6— P
Rozsnyai: Portugál nyelvtan	1:20 P

Román nyelv.

Alexics Gy.: Román nyelvtan. fv.	3— P
Cupcea: Román zsebnyelvkönyv	2:20 P
Dávid: Román nyelvkönyv	2:80 P
Rozsnyai: nagy nyelvtanai magántanulásra: Román, mappában	8:10 P
Rozsnyai: Román nyelvmester	1:20 P
Schidlöf: Román nyelvtan. Az „1000 szó” módszere. Tíz füzet, dobozban, sajtó alatt.	
Schenk: Román zsebnyelvtan	1:50 P
— Román társalgó és beszélgetések	1:50 P
— Gramatica Maghiara románoknak	1:50 P

Román szótárak.

Dávid: Román kézi szótárak, 16 ^o , epl., kötve	8— P
— Magyar-román I. r., fv.	4— P
— Román-magyar II. r., fv.	5— P
Lingua: Román lilliput-zsebszótár	2:50 P
Schenk: Román zsebszótár, 16 ^o .	
— Mindkét rész egybefüszve	1:50 P

Spanyol nyelv.

Schenk: Spanyol zsebnyelvtan	2— P
— kemény kötésben kötve	2:80 P
Schidlöf: „1000 szó” módszere:	
— Spanyol nyelvtan tíz füzet, dobozban	8— P
Lingua: Magyar-spanyol kézi szótár, füzve	2:80 P
— — Egész vászonkötésben	4— P
— Spanyol-magyar rész, füzve	3:60 P
— — Egész vászonkötésben	4:80 P
— Mindkét rész egybekötve	8— P
Rozsnyai: Spanyol nyelvmester	1:20 P

A jövő heti számban folytatjuk a többi különböző nyelveken megjelent nyelvtanok és szótárak felsorolását. Bármely nyelven megjelent mű leggyorsabb beszerzése

„Méliusz” könyvkereskedésben érhető el.

Debrecen, Ferenc József út 26. szám.